

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Richarda Bureša, v trestnej veci proti odsúdenému **T. P.** vedenej na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 5Nto 6/2014, **pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi** podľa § 172 ods. 1 písm. b/, písm. c/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák., na neverejnom zasadnutí 13. mája 2014 **o námietke zaujatosti** odsúdeného takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec odsúdeného T. P., sp. zn. 5Nto 6/2014, **sa n e o d n í m a Krajskému súdu v Trnave.**

O d ô v o d n e n i e

Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Žilina z 5. januára 2010, sp. zn. 28T 156/2009, bol T. P. pre trestný čin podľa § 172 ods. 1 písm. b/, písm. c/, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Na základe návrhu riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 6Nt 122/2013, sa vedie proti odsúdenému trestné konanie na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody z ústavu so stredným stupňom stráženia do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Krajskému súdu v Trnave bol predložený spis Okresného súdu Trnava na rozhodnutie **o sťažnostiach obžalovaného** proti uzneseniam, sp. zn. 6Nt 122/2013, zo dňa 19. novembra 2013 (č.l. 58) o nevyhlúčení sa predsedu senátu z vykonávania úkonov v tejto trestnej veci, zo dňa 17. decembra 2013 (č.l. 91), o zamietnutí návrhu na prerušenie tohto konania, zo dňa

17. decembra 2013 (č.l. 92), a o vznesení **námietky zaujatosti**, proti všetkým sudcom Okresného súdu Trnava a obvodu Krajského súdu v Trnave (č.l. 58).

Okresnému súdu Trnava odsúdený T. P. krátkou cestou na verejnom zasadnutí doručil námietku zaujatosti konajúceho sudcu JUDr. Ľubomíra Bundzela, a zároveň na všetkých sudcov Okresného súdu Trnava ako aj na všetkých sudcov obvodu Krajského súdu v Trnave.

Krajský súd v Trnave potom predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spis Okresného súdu Trnava, sp. zn. 6Nt 122/2013, a Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5 Nto 6/2014, na rozhodnutie o námietke zaujatosti vznesenej odsúdeným T. P..

Odsúdený námietku zaujatosti odôvodnil tým, že konajúci sudca podľa jeho vedomostí nemá záujem jeho žiadosť objektívne posúdiť a dokonca sa mu môže aj pomstiť za to, že zaťažuje súdy svojimi žalobami, sťažnosťami a žiadosťami. Okrem toho, strýko odsúdeného má zlé vzťahy so synom sudcu, ktorý koná v predmetnej veci. Týmto je teda daná pochybnosť o nestrannosti konajúceho sudcu, ktorý by mohol ako kolega ovplyvniť aj konanie a rozhodovanie na Krajskom súde v Trnave.

Sudcovia Okresného súdu Trnava a sudcovia Krajského súdu v Trnave sa k námietke zaujatosti, ktorú v zmysle praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa obsahu treba považovať za návrh na odňatie a prikázanie veci, písomne vyjadrili tak, že sa vo veci necítia byť zaujatí a odsúdeného nepoznajú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako najbližšie spoločne nadriadený súd preskúmal spis vzťahujúci sa na prerokúvanú trestnú vec a zistil, že nie sú splnené zákonné podmienky na odňatie trestnej veci Krajskému súdu v Trnave.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa, o odňatí a prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie nadriadený.

Takýto postup je však výnimkou z pravidla, čo zákon podmieňuje tým, že pre tzv. „delegáciu“ musia byť dané dôležité dôvody.

Význam, resp. dôležitosť dôvodu pre aplikáciu citovaného výnimočného opatrenia na zmenu miestnej príslušnosti súdu musí byť porovnateľný s významom ústavného princípu vyplývajúceho z článku 48 ods. Ústavy Slovenskej republiky, že „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi“. „Delegácia“ sa preto nesmie stať prostriedkom na porušenie práva obvineného na zákonného sudcu, ale ani prostriedkom na to, aby procesné strany určovali, kto bude zákonným sudcom v konkrétnom prípade bez splnenia podmienok § 23 ods. 1 Tr. por.

Vzhľadom na výnimočnosť takého postupu, treba nimi rozumieť dôvody, ktoré v konkrétnej trestnej veci zabezpečia lepšie uplatnenie základných zásad trestného konania prostredníctvom súdu, ktorému je vec delegovaná, a to najmä spravodlivé prejednanie veci v primeranej lehote, náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a zásadu prednostného a urýchleného vybavovania väzobných vecí.

Medzi dôležité dôvody tzv. delegácie treba zahrnúť najmä prípady vylúčenia všetkých sudcov príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce tento postup vo vzájomnej súvislosti. A pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991 číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky, s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého - „nikoho nemožno odňať je ho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

Pre zákonnú zmenu príslušností súdu, t.j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s významom ústavného princípu neodňateľnosti vecí zákonnému sudcovi.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Z dikcie citovaného ustanovenia vyplýva, že zákon taxatívne vymenúva dôvody vzniku pochybnosti o nezáujatosti toho-ktorého orgánu a pre ktoré v prípade ich preukázania je taký orgán vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Medzi tieto nepatria odsúdeným uvádzane dôvody.

Podľa ustálenej súdnej praxe pomerom k prejednávanej veci v zmysle § 31 ods. 1 Tr. por. treba rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v cit. ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom. Osobami, ktorých sa úkon priamo týka sú najmä strany trestného konania.

Z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. možno pritom rozhodnúť len o vylúčení sudcu ako konkrétnej osoby, resp. o vylúčení sudcov ako konkrétnych osôb.

Len vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu, môže byť dôvodom pre tzv. delegáciu veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por.

Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezáujato a spravodlivo.

Z obsahu predloženého procesného spisu a odsúdeným podaného návrhu na odňatie a prikázanie veci najvyšší súd nezistil žiaden dôležitý dôvod, pre ktorý by mala byť trestná vec v zmysle podaného návrhu odňatá Krajskému súdu v Trnave.

Tento súd je príslušný na rozhodnutie o sťažnostiach odsúdeného proti rozhodnutiam senátu Okresného súdu Trnava vo veci, sp. zn. 6Nt 122/2013, pretože nie je zákonný dôvod na zmenu tejto príslušnosti.

Námietka zaujatosti pre kolegiálne vzťahy sudcov bez bližšej konkretizácie a jeho podozrenia o pochybnosti o nezaujatosti senátu tohto súdu preto nemôžu samé o sebe odôvodňovať postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por.

Keďže vec je toho času v štádiu konania na krajskom súde, nie je daný dôvod na rozhodovanie o jej odňatí Okresnému súdu Trnava.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k názoru, že zákonné podmienky na odňatie a prikázanie veci inému vecne príslušnému súdu splnené neboli. A preto rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 13. mája 2014

JUDr. Emil B d ž o c h , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Richard Bureš

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová